

Křížák pruhovaný

„Bacha, sršeň!“ houknul na mě strejček, když jsme ho viděli prvně. Mezi stébly srh a lipnic to zasvítilo, jako by tam seděla jiskra se šesti opasky.

„A odkdy mají sršni osm nohou?“ neodsekl dobře vychovaný synovec. „A odkdy pavučinu?“ To žlutočerné torpédo byl totiž pavouk: křížák pruhovaný.

Strýc Josef ho nemohl znát. V době, kdy na loukách kolem Miletic hledal bílé žampiony a pak se v olších tajně učil kouřit, tihle pavouci žili jen v krajinách teplejších než ta naše.

Až v roce 1991 jeden malý křížák napnul útržek stříbrného vlákna, chytil do něj vítr (přesně tak se totiž nejlíp opouští rodná pavučina) a vznesl se. Teplý vánek tenkrát dýchal k severu.

V krajině, kde přistál, už noha některého z jeho příbuzných stanula. Ale žádný z jeho prastrýců a pradědů tu nepřežil: byla jim zima.

Jenže mezitím se něco změnilo. Svět se ohřál. Říká se tomu globální oteplování. A ti, kdo tvrdí, že není, by se měli občas kouknout do pavučin.

Tak si křížáci pruhovaní v údolí mezi Boubínem a Sněžkou motají pavučiny, jedí kobylky – a jsou tu doma. Možná přiletěli, aby nám připomněli, že to, na co jsme odjakživa zvyklí, se jednoho dne klidně může změnit.

Jednou se třeba zas ochladí. Křížáci nahodí lano do větrného moře a dají se odváť do vyhráté krajiny svých předků. Nám tu nechají jen staré dobré drzé sršně.

A k tomu vzkaz napsaný opuštěnou pavučinou: Co se jednou změnilo, může se zas odzměnit. A taky nemusí.

VERITE TOMU?

Pavouk jako chameleon

Ne každý pavouk plete síť. Někteří to nemají zapotřebí: třeba běžník kopretinový. Samička – má tělo dlouhé asi centimetr – žije na květech a dokáže se zbarvit přesně jako kopretina, jestřábník nebo chrpa, v níž má domov. Ne hned, trvá jí to pár dní – ale potom je krásně žlutá, bílá, zelená, nebo dokonce pruhovaná. Pak jí stačí jenom sedět mezi tyčinkami a číhat na pestřenku, včelu nebo motýla, kteří si přiletí pro nektar. A v pravou chvíli chňapnout. Tohle krásného pavouka jste nejspíš už mockrát viděli – jen jste si ho nevšimli. Zrovna tak jako ti chycení nebožáci.